

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πειραιάς, 12 .10.2006

Δ Ε Λ Τ Ι Ο Τ Υ Π Ο Υ

ΕΡΕΥΝΑ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΩΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΩΝ 2004/2005

ΔΑΠΑΝΕΣ ΑΝΑΨΥΧΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Από τη Διεύθυνση Στατιστικών Πληθυσμού και Αγοράς Εργασίας της Γενικής Γραμματείας της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδος ανακοινώνονται στοιχεία για την κατανομή των δαπανών αναψυχής και πολιτισμού των νοικοκυριών.

Τα στοιχεία προέρχονται από τη δειγματοληπτική Έρευνα Οικογενειακών Προϋπολογισμών (ΕΟΠ), *Φεβρουάριος 2004 – Ιανουάριος 2005*.

Η έρευνα διενεργήθηκε σε τελικό δείγμα 6.555 ιδιωτικών νοικοκυριών και σε 17.386 μέλη αυτών, σε ολόκληρη τη Χώρα, και τα αποτελέσματά της αναφέρονται στο μέσο όρο των μηνιαίων αγορών των νοικοκυριών, σε ευρώ.

A. Ιστορικό και σκοπός της έρευνας

Με την έρευνα αυτή συγκεντρώνονται αναλυτικές πληροφορίες για την αξία των αγορών και των απολαβών σε είδος των νοικοκυριών, καθώς και δημογραφικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά τους, καθώς επίσης και στοιχεία για τις κατοικίες τους. Τα στοιχεία που προκύπτουν χρησιμοποιούνται, κυρίως, για την αναθεώρηση του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή, που καταρτίζεται από την ΕΣΥΕ, αλλά και για τη μελέτη των ορίων χαμηλού εισοδήματος, κατά διάφορες κοινωνικο-οικονομικές κατηγορίες και ομάδες του πληθυσμού.

Τα στοιχεία της έρευνας είναι πλήρως εναρμονισμένα με τα στοιχεία των ερευνών των Οικογενειακών Προϋπολογισμών των άλλων χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για την έρευνα αυτή χρησιμοποιήθηκε η νέα ταξινόμηση αγαθών και υπηρεσιών (COICOP – HBS), που προτάθηκε στις χώρες μέλη από τη Eurostat (Household Budget Surveys in the European Union, methodology and recommendations for harmonization, 2003).

B. Τρόπος συλλογής των δεδομένων

Για κάθε νοικοκυριό συγκεντρώθηκαν αναλυτικές πληροφορίες για τις δαπάνες που αφορούν στην αναψυχή και τον πολιτισμό. Ως *δαπάνες αναψυχής* θεωρήθηκαν οι αξίες σε χρήμα αγαθών και υπηρεσιών, που αγόρασε το νοικοκυριό για να καλύψει τις ανάγκες του.

Οι *δαπάνες αναψυχής* αφορούν σε:

- Συσκευές λήψης ήχου και εικόνας και εξοπλισμό επεξεργασίας δεδομένων, εξαρτήματα και επισκευές (*τηλεοράσεις, dvd player, φωτογραφικές μηχανές, υπολογιστές, φωτογραφικά και κινηματογραφικά φιλμ κλπ. και επισκευές τους*)
- Λοιπά είδη αναψυχής και πολιτισμού (*μουσικά όργανα, σκάφη, τραπέζια μπιλιάρδου κλπ. και οι επισκευές τους*)
- Άλλα είδη αναψυχής και εξοπλισμού (*άνθη, κατοικίδια ζώα, παιχνίδια, εξοπλισμός για αθλητισμό, κατασκήνωση, φυτά, τροφές κλπ.*)
- Υπηρεσίες αναψυχής και πολιτισμού (*εισιτήρια αθλητικών αγώνων, γυμναστήρια, ωδεία, κινηματογράφος, θέατρο, μουσεία, τυχερά παιχνίδια κλπ.*)
- Εφημερίδες, βιβλία και είδη χαρτοπωλείου
- Ομαδικά ταξίδια

Περισσότερα στοιχεία, σχετικά με την έρευνα, δημοσιεύονται στο σχετικό ενημερωτικό δελτίο και στην ηλεκτρονική διεύθυνση <http://www.statistics.gr> (κατηγορία:στατιστικά στοιχεία/ Κοινωνικές Στατιστικές, Οικογενειακοί Προϋπολογισμοί).

Γ. Μεθοδολογία μέτρησης της οικονομικής επισφάλειας (φτώχειας)

Η *γραμμή φτώχειας* υπολογίζεται με τη σχετική έννοια και ορίζεται στο 60% της διαμέσου ισοδύναμης συνολικής δαπάνης του νοικοκυριού, χρησιμοποιώντας την τροποποιημένη κλίμακα ισοδυναμίας του ΟΟΣΑ. Ως *συνολική ισοδύναμη δαπάνη του νοικοκυριού* θεωρείται η συνολική δαπάνη για αγορές που πραγματοποιούν όλα τα μέλη του νοικοκυριού. Αυτή η έννοια του κινδύνου σχετικής φτώχειας (φτωχός σε σχέση με τους άλλους) διαφοροποιείται από την έννοια του κινδύνου της απόλυτης φτώχειας (ο φτωχός στερείται βασικών μέσων επιβίωσης).

Δ. Τα αποτελέσματα της έρευνας

Τα αποτελέσματα που προκύπτουν από την έρευνα καταγράφονται στους πίνακες που ακολουθούν και στους οποίους εμφανίζονται, ως ποσοστό επί του συνολικού οικογενειακού προϋπολογισμού των νοικοκυριών, οι αναλυτικές δαπάνες αναψυχής και πολιτισμού ανά κατηγορία πληθυσμού (φτωχού και μη φτωχού), καθώς και η ανισότητα στις δαπάνες αναψυχής και πολιτισμού.

α'. Κατανομή των δαπανών αναψυχής και πολιτισμού

- Οι δαπάνες για αναψυχή και πολιτισμό, όπως ορίστηκαν παραπάνω, εκτιμώνται σε 5,0% επί του συνολικού οικογενειακού προϋπολογισμού (πίνακας 1).
- Οι δαπάνες για συσκευές λήψης ήχου και εικόνας και εξοπλισμό επεξεργασίας δεδομένων, εξαρτήματα και επισκευές τους εκτιμώνται σε 15,4% επί των συνολικών δαπανών αναψυχής (πίνακας 2). Επίσης, στον ίδιο πίνακα εμφανίζεται η ποσοστιαία κατανομή των αναλυτικών δαπανών συσκευών λήψης ήχου και εικόνας και εξοπλισμού επεξεργασίας δεδομένων, εξαρτημάτων και επισκευών τους.
- Οι δαπάνες για λοιπά είδη αναψυχής και πολιτισμού και των επισκευών τους (*μουσικά όργανα, σκάφη, τραπέζια μπιλιάρδου κλπ. και οι επισκευές τους*) εκτιμώνται σε 1,0% επί των συνολικών δαπανών αναψυχής (πίνακας 3).
- Οι δαπάνες για άλλα είδη αναψυχής και εξοπλισμό, (*άνθη, κατοικίδια ζώα, παιχνίδια, εξοπλισμό για αθλητισμό, κατασκήνωση, φυτά, τροφές κλπ.*) εκτιμώνται σε 21,3% επί των συνολικών δαπανών αναψυχής (πίνακας 4).
- Οι δαπάνες για υπηρεσίες αναψυχής και πολιτισμού (*εισιτήρια αθλητικών αγώνων, γυμναστήρια, ωδεία, κινηματογράφο, θέατρο, μουσεία, τυχερά παιχνίδια κλπ.*) εκτιμώνται σε 27,9% επί των συνολικών δαπανών αναψυχής (πίνακας 5).
- Οι δαπάνες για εφημερίδες, βιβλία και είδη χαρτοπωλείου εκτιμώνται σε 28,9% επί των συνολικών δαπανών αναψυχής (πίνακας 6).
- Οι δαπάνες για ομαδικά ταξίδια εκτιμώνται σε 5,5% επί των συνολικών δαπανών αναψυχής (πίνακας 7).

Πίνακας 1: Συμμετοχή των δαπανών αναψυχής και πολιτισμού στο σύνολο των αγορών

Αγαθά και υπηρεσίες	Αξία (σε ευρώ)	%
Σύνολο αγορών	1.792,30	100,0
Αναψυχή και πολιτισμός	90,11	5,0

Πίνακας 2: Κατανομή των δαπανών για συσκευές λήψης ήχου και εικόνας, για εξοπλισμό επεξεργασίας δεδομένων και για εξαρτήματα και επισκευές τους, στο σύνολο των δαπανών αναψυχής και πολιτισμού

Αγαθά και υπηρεσίες	Αξία (σε ευρώ)	%
Αναψυχή και πολιτισμός	90,11	100,0
Συσκευές λήψης ήχου και εικόνας και εξοπλισμός επεξεργασίας δεδομένων, εξαρτήματα και επισκευές	13,87	15,4
Συσκευές λήψης, εγγραφής και αναπαραγωγής ήχου και εικόνας (ραδιόφωνα, ραδιόφωνα αυτοκινήτου, ρολόγια, cd – players, κασετόφωνα, στερεοφωνικά συγκροτήματα, μικρόφωνα, τηλεοράσεις και κεραίες τηλεόρασης κάθε είδους, dvd, βίντεο, home cinema κλπ.)	5,81	6,4
Φωτογραφικός, κινηματογραφικός εξοπλισμός και οπτικά όργανα (φωτογραφικές και κινηματογραφικές μηχανές και ο εξοπλισμός τους, βιντεοκάμερες, φακοί, συσκευές φλας, οπτικά όργανα κλπ.)	0,56	0,6
Συσκευές επεξεργασίας δεδομένων (προσωπικοί ηλεκτρονικοί υπολογιστές, οθόνες και εκτυπωτές, υπολογιστές τσέπης, αριθμομηχανές, γραφομηχανές, λογισμικό για τη λειτουργία των υπολογιστών - software)	3,05	3,4
Μέσα εγγραφής ήχου και εικόνας (μουσικοί δίσκοι, cd, dvd, μαγνητοταινίες, κασέτες ηχογραφημένες ή μη, βιντεοκασέτες εγγεγραμμένες ή μη, δισκέτες, cd – rom, φωτογραφικά και κινηματογραφικά φιλμς, λυχνίες φλας, φωτογραφικό και κινηματογραφικό χαρτί κλπ.)	4,25	4,7
Επισκευές οπτικοακουστικού και φωτογραφικού εξοπλισμού και εξοπλισμού επεξεργασίας πληροφοριών	0,21	0,2

Πίνακας 3: Κατανομή των δαπανών για λοιπά είδη αναψυχής και πολιτισμού και επισκευές, στο σύνολο των δαπανών αναψυχής και πολιτισμού

Αγαθά και υπηρεσίες	Αξία (σε ευρώ)	%
Αναψυχή και πολιτισμός	90,11	100,0
Λοιπά είδη αναψυχής και πολιτισμού και επισκευές	0,86	1,0
Μεγάλα είδη αναψυχής και πολιτισμού (εξοπλισμός σχετικά με σπορ και αναψυχή)	0,44	0,5
Μουσικά όργανα και λοιπά μεγάλα αγαθά για ψυχαγωγία στο σπίτι (μουσικά όργανα οποιουδήποτε μεγέθους συμπεριλαμβανόμενων των ηλεκτρονικών μουσικών οργάνων)	0,32	0,4
Συντήρηση και επισκευές λοιπών μεγάλων διαρκών αγαθών αναψυχής και πολιτισμού (επισκευές των παραπάνω ειδών, υπηρεσίες ελλιμενισμού σκαφών – μαρίνα, πάρκινγκ τροχόσπιτων κλπ., υπηρεσίες ρυμούλκησης ιδιωτικών αεροπλάνων)	0,10	0,1

Πίνακας 4: Κατανομή των δαπανών για άλλα είδη αναψυχής και εξοπλισμό, άνθη και κατοικίδια ζώα, στο σύνολο των δαπανών αναψυχής και πολιτισμού

Αγαθά και υπηρεσίες	Αξία (σε ευρώ)	%
Αναψυχή και πολιτισμός	90,11	100,0
Άλλα είδη αναψυχής και εξοπλισμός, άνθη, κατοικίδια ζώα	19,22	21,3
Παιχνίδια και hobbies (τάβλι, σκάκι, τραπουλόχαρτα, παιδικά παιχνίδια όλων των ειδών, μεταμφιέσεις, συλλογές γραμματόσημων, είδη στολισμού κλπ., ηλεκτρονικά παιχνίδια, δισκέτες ηλεκτρονικών παιχνιδιών, nintendo, λογισμικά ηλεκτρονικών παιχνιδιών)	7,97	8,8
Εξοπλισμός για αθλητισμό, κατασκήνωση και αναψυχή (είδη αθλητισμού, κυνηγιού, ψαρικής, είδη ένδυσης για σπορ και αθλητισμό, είδη υπόδησης για σπορ και αθλητισμό)	1,64	1,8
Κήποι, φυτά και άνθη (φυσικά και τεχνητά άνθη και φυλλώματα, φυτά, θάμνοι, σπόροι, βολβοί, γεωργικά φάρμακα, λιπάσματα)	6,23	6,9
Κατοικίδια ζώα και συναφή προϊόντα (κατοικίδια ζώα και πουλιά, τροφές, βιταμίνες, φάρμακα και άλλα είδη για κατοικίδια ζώα και πουλιά)	2,24	2,5
Κτηνιατρικές υπηρεσίες και άλλες υπηρεσίες για ζώα συντροφιάς	1,15	1,3

Πίνακας 5: Κατανομή των δαπανών για υπηρεσίες αναψυχής και πολιτισμού, στο σύνολο των δαπανών αναψυχής και πολιτισμού

Αγαθά και υπηρεσίες	Αξία (σε ευρώ)	%
Αναψυχή και πολιτισμός	90,11	100,0
Υπηρεσίες αναψυχής και πολιτισμού	25,15	27,9
Υπηρεσίες αθλητισμού (εισιτήρια αθλητικών αγώνων κάθε είδους, ενοικιάσεις ποδηλάτων, βάρκας, ποδηλάτων θαλάσσης, ομπρελών κλπ., ποδοσφαιράκια, μπιλιάρδα, ηλεκτρονικά παιχνίδια κλπ.)	4,73	5,3
Υπηρεσίες πολιτισμού (κινηματογράφοι, θέατρα, συναυλίες, όπερα, μουσικές σκηνές, τσίρκο, παραστάσεις ήχου και φωτός, μουσεία, ζωολογικοί κήποι και τα συναφή, τηλεοπτικά και ραδιοφωνικά τέλη και ενοικίαση σχετικού εξοπλισμού, υπηρεσίες φωτογράφων: εμφάνιση, εκτύπωση, μεγέθυνση φωτογραφιών, φωτογραφήσεις γάμων, φωτογραφικές εργασίες πορτραίτων κλπ)	12,49	13,9
Τυχερά παιχνίδια (προπό, λόττο, πρώτο, τζόκερ, στοίχημα, ζυστό, λαχεία, χαρτοπαίγνια, καζίνο, μηχανήματα τυχερών παιχνιδιών κλπ.)	7,94	8,8

Πίνακας 6: Κατανομή των δαπανών για εφημερίδες, βιβλία και είδη χαρτοπωλείου, στο σύνολο των δαπανών αναψυχής και πολιτισμού

Αγαθά και υπηρεσίες	Αξία (σε ευρώ)	%
Αναψυχή και πολιτισμός	90,11	100,0
Εφημερίδες, βιβλία και είδη χαρτοπωλείου	26,01	28,9
Βιβλία	11,89	13,2
Εφημερίδες και περιοδικά	10,24	11,4
Λοιπά είδη χαρτοπωλείου	0,65	0,7
Γραφική ύλη και είδη σχεδίου	3,22	3,6

Πίνακας 7: Συμμετοχή των δαπανών για ομαδικά ταξίδια, στο σύνολο των δαπανών αναψυχής και πολιτισμού

Αγαθά και υπηρεσίες	Αξία (σε ευρώ)	%
Αναψυχή και πολιτισμός	90,11	100,0
Ομαδικά ταξίδια (οργανωμένες διακοπές ή περιηγήσεις στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό)	5,00	5,5

β'. Φτώχεια και δαπάνες αναψυχής και πολιτισμού

- Για τα νοικοκυριά που ανήκουν στο μη φτωχό πληθυσμό, οι δαπάνες για αναψυχή, ως ποσοστό επί του μέσου μηνιαίου οικογενειακού προϋπολογισμού, εκτιμώνται σε 6,1 %, ενώ οι ίδιες δαπάνες για τα νοικοκυριά που ανήκουν στο φτωχό πληθυσμό εκτιμώνται σε 0,8% (πίνακας 8).
- Ο μέσος μηνιαίος όρος δαπανών αναψυχής και πολιτισμού για το φτωχό πληθυσμό εκτιμάται στα 15,04 ευρώ, ενώ οι αντίστοιχες δαπάνες για το μη φτωχό πληθυσμό εκτιμώνται στα 109,53 ευρώ (πίνακας 9).
- Οι δαπάνες αναψυχής του φτωχού πληθυσμού εκτιμώνται στο 13,7% των δαπανών για αναψυχή του μη φτωχού πληθυσμού (πίνακας 9).
- Το ποσοστό δαπάνης για συσκευές λήψης ήχου και εικόνας και για εξοπλισμό επεξεργασίας δεδομένων, εξαρτήματα και επισκευές (τηλεοράσεις, dvd player, φωτογραφικές μηχανές, υπολογιστές, φωτογραφικά και κινηματογραφικά φιλμ κλπ. και επισκευές τους) του φτωχού πληθυσμού εκτιμάται στο 14,0% των δαπανών του μη φτωχού πληθυσμού (πίνακας 10).
- Το ποσοστό δαπάνης για λοιπά είδη αναψυχής και πολιτισμού (μουσικά όργανα, σκάφη, τραπέζια μπιλιάρδου κλπ. και οι επισκευές τους) του φτωχού πληθυσμού εκτιμάται στο 0,0% των δαπανών του μη φτωχού πληθυσμού (πίνακας 10).
- Το ποσοστό δαπάνης για άλλα είδη αναψυχής και εξοπλισμό, άνθη, κατοικίδια ζώα (παιχνίδια, εξοπλισμός για αθλητισμό, κατασκήνωση, άνθη, φυτά, κατοικίδια ζώα, τροφές κλπ.) του φτωχού πληθυσμού εκτιμάται στο 11,8% των δαπανών του μη φτωχού πληθυσμού (πίνακας 10).
- Το ποσοστό δαπάνης για υπηρεσίες αναψυχής και πολιτισμού (εισιτήρια αθλητικών αγώνων, γυμναστήρια, ωδεία, κινηματογράφο, θέατρο, μουσεία, τυχερά παιχνίδια κλπ.) του φτωχού πληθυσμού εκτιμάται στο 17,5% των δαπανών του μη φτωχού πληθυσμού (πίνακας 10).
- Το ποσοστό δαπάνης για εφημερίδες, περιοδικά και είδη χαρτοπωλείου του φτωχού πληθυσμού εκτιμάται στο 12,5% των δαπανών του μη φτωχού πληθυσμού (πίνακας 10).
- Το ποσοστό δαπάνης για ομαδικά ταξίδια του φτωχού πληθυσμού εκτιμάται στο 6,6% των δαπανών του μη φτωχού πληθυσμού (πίνακας 10).

Πίνακας 8. Συμμετοχή των δαπανών αναψυχής και πολιτισμού επί των συνολικών μηνιαίων δαπανών, ανά κατηγορία πληθυσμού (φτωχός και μη φτωχός πληθυσμός)

%

	Πληθυσμός	
	Μη φτωχός	Φτωχός
Δαπάνες αναψυχής και πολιτισμού	6,1	0,8

Πίνακας 9. Δαπάνες αναψυχής και πολιτισμού, ανά κατηγορία πληθυσμού (φτωχός και μη φτωχός πληθυσμός)

σε ευρώ

Δαπάνες αναψυχής και πολιτισμού	Πληθυσμός		Ποσοστό % δαπάνης του φτωχού πληθυσμού σε αναλογία των δαπανών του μη φτωχού
	Μη φτωχός	Φτωχός	
Δαπάνες αναψυχής επί του μέσου μηνιαίου οικογενειακού προϋπολογισμού των νοικοκυριών	109,53	15,04	13,7

Πίνακας 10. Κατανομή δαπανών αναψυχής και πολιτισμού, ανά κατηγορία πληθυσμού (φτωχός και μη φτωχός πληθυσμός)

σε ευρώ

Δαπάνες αναψυχής και πολιτισμού	Πληθυσμός		Ποσοστό % δαπάνης του φτωχού πληθυσμού σε αναλογία των δαπανών του μη φτωχού
	Μη φτωχός	Φτωχός	
Συσκευές λήψης ήχου και εικόνας και εξοπλισμός επεξεργασίας δεδομένων, εξαρτήματα και επισκευές	16,82	2,36	14,0
Λοιπά είδη αναψυχής και πολιτισμού	1,08	0,00	0,0
Άλλα είδη αναψυχής και εξοπλισμός, άνθη, κατοικίδια ζώα	23,43	2,77	11,8
Άλλα είδη αναψυχής και πολιτισμού	30,26	5,22	17,5
Εφημερίδες, βιβλία και είδη χαρτοπωλείου	31,65	3,95	12,5
Ομαδικά ταξίδια	6,18	0,41	6,6

γ'. Ανισότητα και δαπάνες αναψυχής και πολιτισμού

Πίνακας 11. Κατανομή δαπανών αναψυχής και πολιτισμού, ανά πεντημόρια συνολικής καταναλωτικής δαπάνης

Πεντημόρια καταναλωτικής δαπάνης	Μέση μηνιαία συνολική καταναλωτική δαπάνη (αγορές)	Μέση μηνιαία καταναλωτική δαπάνη για αναψυχή και πολιτισμό	Ποσοστό % δαπανών αναψυχής και πολιτισμού επί των συνολικών μέσων δαπανών των νοικοκυριών κάθε πεντημορίου
1ο.....	355,61	14,49	4,1
2ο.....	605,79	40,30	6,7
3ο.....	837,26	68,11	8,1
4ο.....	1.159,32	113,63	9,8
5ο.....	2.068,00	214,11	10,4

Από τον πίνακα 11 προκύπτει ότι το ποσοστό των δαπανών αναψυχής και πολιτισμού, ανά μερίδιο της διάμεσης ισοδύναμης καταναλωτικής δαπάνης (αγορές), ανέρχεται σε:

- 10,4 % για το πλουσιότερο 20% του πληθυσμού και
- 4,1% για το φτωχότερο 20% του πληθυσμού

Ο δείκτης S80/S20, που εξετάζει το μερίδιο της καταναλωτικής δαπάνης για αναψυχή και πολιτισμό του πλουσιότερου 20% του πληθυσμού και το συγκρίνει με το 20% του φτωχότερου, ανέρχεται στο 14,7, δηλαδή, το πλουσιότερο 20% του πληθυσμού καταναλώνει υπηρεσίες αναψυχής και πολιτισμού 14,7 φορές περισσότερο από το 20% του φτωχότερου πληθυσμού.

Αρμόδιος: Γιώργος Ντούρος

Τηλέφωνο: 210 4852174

Fax : 210 4852906

E mail : geodouro@statistics.gr